

320

D E K R E T

z dnia 12 września 1947 r.

o pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Pomoc sąsiedzka w rolnictwie, ma na celu pomoc gospodarstwom rolnym, pozabawionym siły pociągowej, narzędzi rolniczych lub środków transportowych dla zabezpieczenia terminowego dokonania orki, zasiewów oraz zbiorów i obejmuje obowiązek oddawania do użytku sprzężaju i maszyn rolniczych wraz z obsługą oraz uprzęży, wozów i narzędzi rolniczych.

2. Do świadczeń z tytułu pomocy sąsiedzkiej obowiązani są posiadacze (właściciele, użytkownicy) gospodarstw rolnych, zaopatrzonych w siłę pociągową lub maszyny rolnicze.

3. Do korzystania z tej pomocy są uprawnieni posiadacze gospodarstw rolnych, określonych w ust. 1, jeżeli nie rozporządzają zasobami niezbędnymi do nabycia siły pociągowej, narzędzi rolniczych lub środków transportowych.

4. Prawo to nie przysługuje tym posiadaczom gospodarstw rolnych, którzy bez gospodarego uzasadnienia wyzbyli się koni lub posiadają poza rolnictwem inne stałe wydatne źródło dochodu.

Art. 2. Spośród uprawnionych pierwszeństwo do korzystania z pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie mają:

- 1) posiadacze gospodarstw, powstałych w wyniku przeprowadzenia reformy rolnej;
- 2) posiadacze gospodarstw, zniszczonych wskutek działań wojennych lub klęsk żywiołowych;
- 3) wdowy i sieroty po obywatelach polskich, poległych w walce o niepodległość i demokrację;
- 4) osadnicy i repatrianci;
- 5) rodziny osób odbywających służbę wojskową, korzystające z ustawowej pomocy i zasiłków.

Art. 3. 1. Obowiązek pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie ustanawiają gminne rady narodowe w obrębie poszczególnych gromad i gmin wiejskich. W przypadkach gospodarczo uzasadnionych może powiatowa rada narodowa obowiązek ten ustanowić w obrębie gmin sąsiednich.

2. Prezydium gminnej rady narodowej ustala na podstawie wniosków, złożonych przez osoby uprawnione, a przedstawionych i zaopiniowanych przez zarząd gminny Związku Samopomocy Chłopskiej, plan pomocy sąsiedzkiej ustalający, kto i na czym rzecz obowiązany jest świadczyć, oraz rodzaj i rozmiar (czas) świadczeń.

Art. 4. 1. Czas świadczeń z tytułu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie nie może przekraczać 14 dni w ciągu roku i winien być ustalony w zależności od zapotrzebowania miejscowego oraz od wielkości i wyposażenia gospodarstwa obowiązanych.

2. Świadczenia z tytułu pomocy sąsiedzkiej są odpłatne. Normy opłat ustala na wniosek prezydium gminnej rady narodowej prezydium właściwej powiatowej rady narodowej według zasad słuszności, mając na uwadze zarówno interes uprawnionych jak i obowiązanych do świadczeń.

Art. 5. 1. Plan pomocy sąsiedzkiej oraz normy opłat ogłasza się w sposób przyjęty w danej gromadzie lub gminie.

2. Każdy zainteresowany może odwołać się od ustalonego planu pomocy sąsiedzkiej (art. 3) do prezydium właściwej powiatowej rady narodowej, a od ustalonych norm opłat za świadczenia (art. 4 ust. 2) — do prezydium właściwej wojewódzkiej rady narodowej. Decyzje prezydium powiatowej bądź wojewódzkiej rady narodowej są ostateczne.

3. Odwołania, o których mowa w ust. 2, należy wnosić w ciągu 14 dni od dnia ogłoszenia planu bądź norm. Odwołanie nie wstrzymuje obowiązku wykonania nałożonego świadczenia.

Art. 6. 1. Wykonaniem planu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie na obszarze gromady kieruje na podstawie wytycznych ustalonych przez prezydium gminnej rady narodowej sołtys, do którego w szczególności należy ustalenie terminu wykonania obowiązku świadczenia. Sołtys może sobie przybrać do pomocy jednego do trzech członków gromady.

2. Nadzór nad czynnościami sołtysa w zakresie wykonania planu pomocy sąsiedzkiej sprawuje wójt. Od decyzji wójta służy odwołanie do prezydium powiatowej rady narodowej; odwołanie nie wstrzymuje wykonania decyzji.

Art. 7. 1. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z Ministrami Administracji Publicznej i Ziemi Odzyskanych może określić ogólne wytyczne dla

ustalania norm opłat za świadczenia oraz uiszczania w gotówce równowartości opłat, oznaczonych w zbożu.

2. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami może zwolnić niektóre kategorie posiadaczy gospodarstw rolnych od obowiązku świadczeń z tytułu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie.

Art. 8. 1. Kto uchyla się od spełnienia obowiązku świadczeń z tytułu pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie lub utrudnia innym wykonanie tego obowiązku albo też pobiera za świadczenia zapłatę wyższą od ustalonej na podstawie przepisów niniejszego dekretu,

podlega karze aresztu do 6 miesięcy lub grzywny do 100.000 złotych albo obu tym karom łącznie.

2. Kto, będąc obowiązany z tytułu swego urzędu lub zajmowanego stanowiska do organizowania pomocy sąsiedzkiej w rolnictwie, zaniedba tego obowiązku lub wykonywa go w sposób niezgodny z przepisami niniejszego dekretu albo rozporządzeń na podstawie tego dekretu wydanych,

podlega karze aresztu do 6 miesięcy lub grzywny do 100.000 złotych albo obu tym karom łącznie, jeżeli czyn ten nie jest zagrożony karą surowszą na mocy innych przepisów prawa.

Art. 9. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Rolnictwa i Reform Rolnych, Administracji Publicznej, Ziemi Odzyskanych oraz Sprawiedliwości.

Art. 10. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje do dnia 31 grudnia 1949 r.

2. Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia przedłużyć moc obowiązującą niniejszego dekretu na okres następujących 3 lat.

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

Jan Dąb-Kociół

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Morawski

Minister Ziemi Odzyskanych:

Władysław Gomułka

w/z Minister Sprawiedliwości:

Tadeusz Rej